

4. Данилевська Ю.О., Каменський Д.В. Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення: проблеми кримінально-правової кваліфікації: практичний посібник. Луганськ: ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2013. 226 с.

5. Крут К.О. Поняття збуту наркотичних засобів та його місце у незаконному наркообігу. *Форум права*. 2013. № 1. С. 525-531.

6. Наркозлочинність: кримінологічна характеристика та запобігання: наук.-практ. посіб. За заг. ред. А. П. Закалюка. К., 2016. 296 с.

7. Осипенко А.І. Форми протидії незаконного обігу наркотичних засобів та психотропних речовин, що застосовуються ОВС. *Право і суспільство*, 2014. № 3. С. 205-211.

Рец Віолетта Володимирівна,

курсант 3-го курсу факультету
підготовки фахівців для органів
досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Березняк Василь Сергійович

старший викладач кафедри
кримінального права та кримінології
кандидат юридичних наук, старший
науковий співробітник

ЛЕГАЛІЗАЦІЯ МЕДИЧНОЇ МАРИХУАНИ В УКРАЇНІ: ЗА І ПРОТИ

Питання легалізації марихуани як фармацевтичного засобу хвилює громадськість вже не один рік. Українське суспільство фактично розділилося на два табори: ті, хто підтримує легалізацію, розуміючи, що це прогресивний крок у сучасній вітчизняній медицині і ті, хто категорично проти даного заходу, вважаючи, що це збільшить число осіб, які вживають речовину як наркотичний засіб і держава не матиме жодних важелів впливу кримінально-правового характеру в подальшому. Певна частка істини присутня в обох сторін, проте науковцям і посадовцям до сьогодні досить важко відповісти на питання легалізації однозначно: чи це не є надто сміливим кроком для України, а переконання противників легалізації надто стереотипними?

Колишня виконавча обов'язків міністра охорони здоров'я Уляна Супрун підтримувала ідею легалізації марихуани в Україні. Вона закликала підтримати петицію із закликом врегулювати використання канабісу в Україні, яка була зареєстрована на сайті Верховної Ради у січні 2019 року, і розповіла про деякі корисні властивості забороненої в Україні речовини [1].

Позицію У. Супрун стосовно легалізації марихуани в Україні можна виправдати, тому що доступ пацієнтів до препаратів на основі канабісу – це реалізація права на медичну допомогу. Крім того, основною метою медичного канабісу є полегшення страждань пацієнтів шляхом втамування болю, а також нормалізація самопочуття при тяжких захворюваннях і станах. Використання його в медицині є нормальною світовою практикою за умови дотримання ряду застережень, як вважає сама в.о. міністра охорони здоров'я. Громадськість різко сприйняла спроби легалізувати марихуани і тому це питання відклали на невизначений строк [1].

Ефективність препаратів на основі марихуани підтверджена вже медиками усього світу, які систематично проводять дослідження стосовно застосування даної речовини для лікування широкого спектру захворювань. Крім того, Національний центр раку США визнав канабіс ефективним у боротьбі з онкологічними захворюваннями у 2015 році. Таке твердження є офіційним і з цього випливає, що марихуана має потужний лікувальний потенціал. Ще однією лікувальною властивістю канабісу є його здатність боротися із хворобою Альцгеймера, що довела у 2016 році дослідницька група з Інституту Солка в Каліфорнії. Основний активний компонент марихуани – тетрагідроканабінол – і створює належний ефект у боротьбі з хворобою. У 2018 році у США видали першу ліцензію на препарат на основі марихуани, який допомагає людям із епілепсією. Ізраїльські вчені з Інституту Бен-Гуріона в лютому 2019 року опублікували роботу, у якій описали досвід лікування марихуаною розладів аутистичного характеру [2].

Саме завдяки новим науковим дослідженням, перелік захворювань, для лікування яких застосовується медичний канабіс, безперервно збільшується. На жаль, для українських вчених дослідження марихуани та її лікувальних властивостей є далекою перспективою. Це пов'язано із відомостями, що містяться в таблиці наркотичних речовин, затвердженої Кабінетом Міністрів України, у якій канабіс віднесено до найнебезпечнішої групи наркотиків, які повністю заборонено. Між іншим, до цього списку занесено героїн, дезоморфін та синтетичний опіоїд, який має назву «крокодил». Крім того, у ньому фігурують морфін, кодеїн або навіть кокаїн, які належать до менш небезпечної групи препаратів, обіг яких обмежено, але не заборонено повністю [2; 3].

Безперечно, щоб втілювати будь-які задуми або реалізовувати ідеї, потрібно створити законодавчий ґрунт. Так само і легалізація марихуани

потребує тривалої процедури законодавчого регламентування. Саме тому у 2019 році Комітет Верховної Ради з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин, зважаючи на українські суспільні тенденції, прийняв рішення про реєстрацію законопроекту про легалізацію медичного використання канабісу [4].

На жаль, сьогодні українське суспільство не дійшло до іншого, модернізованого розуміння призначення канабісу, який може бути не тільки смертоносною речовиною [5].

Саме тому дана пропозиція не була підтримана належним чином. Президент України Володимир Зеленський зазначив, що поспішати із легалізацією марихуани в Україні не слід, тому що, перш за все, спільнота до цього не готова. Слід виписати і зважити всі можливі ризики такої легалізації. Крім того, досить складно відрізнити медичну марихуану від немедичної, що може породжувати ряд нових злочинних способів отримання грошей за рахунок шахрайства, поєднаного із вирощуванням марихуани [1; 3].

Отже, оцінити ситуацію об'єктивно досить складно, тому що реалізація права на доступ до ліків шляхом легалізації марихуани може перетворитися на маніпуляцію і розквіт чорного ринку канабісу, який використовуватиметься в лікувальних цілях. Нормативно-правове підґрунтя, аналіз ризиків і соціальних загроз, а також готовність медицини до широкого застосування препаратів на основі канабісу – це базові елементи, що мають закласти підвалини легалізації.

Бібліографічні посилання

1. Легалізація марихуани: чи призводить це до вживання важких наркотиків? BBC. News: Україна: *офіційний веб-сайт*. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-50559777> (дата звернення: 11.02.2020 р.)

2. Навіщо в Україні легалізація медичної марихуани кому вона потрібна найбільше? Гордон: *офіційний веб-сайт*. URL: <http://gordonua.com/ukr/publications/-navischo-ukrajini-legalizatsija-medichnoji-marihuani-i-komu-vona-potribna-najbilshe-1382822.html> (дата звернення: 11.02.2020 р.)

3. Легалізація медичних конопель в Україні: за і проти. СЬОГОДНІ: *офіційний веб-сайт*. URL: <https://www.segodnya.ua/ua/ukraine/legalizaciya-medicinskoj-konopli-v-ukraine-za-i-protiv-1351856.html> (дата звернення: 11.02.2020 р.)

4. Комітет Ради підтримав легалізацію медичної марихуани в Україні. УНІАН: *офіційний веб-сайт*. URL: <https://www.unian.ua/health/country/10550571-komitet-radi-pidtrimav-legalizaciyu-medichnoji-marihuani-v-ukrajini.html> (дата звернення: 11.02.2020 р.)

5. Наука проти стереотипів: що заважає узаконити медичну марихуану в Україні. Слово і діло: аналітичний портал: *офіційний веб-сайт*. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2019/10/28/kolonka/bohdan-mashai/suspilstvo/nauka-proty-stereotypiv-zavazhaye-uzakonyty-medychnu-maryxuanu-ukrayini> (дата звернення: 11.02.2020 р.).

Рудницька Кароліна Сергіївна

курсант 2-го курсу факультету
економіко-правової безпеки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Березняк Василь Сергійович

*старший викладач кафедри
кримінального права та кримінології
кандидат юридичних наук, старший
науковий співробітник*

ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИНІВ, ЯКІ ВЧИНЯЮТЬСЯ НЕПОВНОЛІТНІМИ У СФЕРІ ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ, ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН ТА ПРЕКУРСОРІВ

У сучасній науковій та юридичній літературі поняття злочинності неповнолітніх прямо пов'язане саме з віком суб'єкта, який вчиняє злочин. У кримінології злочинність неповнолітніх розглядається через призму негативного явища, що проявляється у певній сукупності злочинів, вчинених неповнолітніми особами у віці від 14 до 18 років. Саме вік є біологічною ознакою, що визначає соціальні й психологічні особливості етіології злочинності неповнолітніх, способи та специфіку їх попередження.

Особливо гостро потребує уваги запобігання злочинів вчинених неповнолітніми у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів. Структурна частка таких злочинів (зокрема, ст. ст. 305-324 КК України), становить щорічно 5-6 % всіх злочинів, вчинених неповнолітніми. Тому на даний момент, превентивна діяльність щодо запобігання даного виду злочинів є надзвичайно важливою та актуальною [1].

Розвиток та соціальне становище молоді є чи не найголовнішим показником рівня суспільства. А тому своєчасне та вдале запобігання